Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming van het welzijn der dieren, wat betreft de invoering van een verbod op het gebruik van pony's en paarden op kermissen en aanverwante evenementen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming van het welzijn der dieren, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019, wordt een artikel 6ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 6ter. In dit artikel wordt verstaan onder:

1° kermisattractie: een niet-permanente installatie bestemd voor vermaak of ontspanning, ter voortbeweging van personen, gebruikt op kermissen en aanverwante evenementen zoals jaarmarkten, festivals of andere plaatsen;

2° paardencarrousel: een kermisattractie die bestaat uit een mobiele piste waar pony's en paarden bereden kunnen worden door publiek en op monotone wijze ronddraaien op een beperkte oppervlakte;

3° verantwoordelijke van een paardencarrousel: de eigenaar van de paardencarrousel.

Het is verboden pony's en paarden te gebruiken in een paardencarrousel.

Verantwoordelijken van een paardencarrousel registreren zich. De Vlaamse Regering bepaalt daarvoor de procedure.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure en de voorwaarden om een premie toe te kennen aan de verantwoordelijke van een paardencarrousel.".

Art. 3. Aan artikel 36 van dezelfde wet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2018 en gewijzigd bij het decreet van 22 maart 2019, wordt een punt 20° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"20° in overtreding wordt bevonden van artikel 6ter van deze wet.".

Art. 4. Verantwoordelijken van een paardencarrousel als vermeld in artikel 6ter, eerste lid, 3°, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming van het welzijn der dieren, kunnen tot en met 31 december 2022 pony's en paarden gebruiken in een paardencarrousel als ze cumulatief aan de volgende voorwaarden voldoen:

1° ze zijn actief in het Vlaamse Gewest op een datum die de Vlaamse Regering bepaalt;

2° ze registreren zich conform artikel 6ter, derde lid, van de voormelde wet uiterlijk op een datum die de Vlaamse Regering bepaalt.

In het eerste lid, 1°, wordt verstaan onder actief zijn: de verantwoordelijke van de paardencarrousel die contracten kan voorleggen met gemeenten op het Vlaamse grondgebied waardoor aangetoond wordt dat hij zijn activiteiten uitbaatte gedurende de afgelopen 24 maanden.

Art. 5. Dit decreet treedt in werking op een datum die de Vlaamse Regering bepaalt.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming van het welzijn der dieren, ter invoering van een verbod op pony's en paarden op kermissen en aanverwante evenementen

Samenvatting

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt een uitdoofbeleid ingesteld voor het gebruiken van pony's en paarden in paardencarrousels op kermissen en aanverwante evenementen.

Het verbod gaat in op een datum te bepalen door de Vlaamse Regering. In een overgangsperiode kunnen de huidige uitbaters van paardencarrousels mits registratie deze tijdelijk nog exploiteren tot en met 31 december 2022.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het gebruik van paarden en pony's op kermissen is controversieel. Het langdurige, monotone ronddraaien op een beperkte oppervlakte, vaak omringd door veel drukte en luide muziek, wordt door de maatschappij ervaren als een aantasting van het welzijn van deze dieren. Vele gemeenten hebben daarom reeds op hun grondgebied een verbod op dergelijke carrousels uitgevaardigd. Maar ook het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vaardigden reeds een dergelijk verbod uit. Vanuit het Vlaamse niveau dringt aldus een uitdoofbeleid zich op. Via het garanderen van een overgangstermijn voor de huidige uitbaters wordt op korte termijn een einde gemaakt aan deze praktijk

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Wat betreft de paardencarrousels op kermissen, is het zo dat de ritten met deze dieren slecht zijn voor het welzijn van de betrokken dieren. Ondanks de regels met betrekking tot detentie, moet worden opgemerkt dat er nog steeds veel ethische voorbehouden zijn tegen het gebruik van deze dieren voor het vermaak van de mens. Het feit dat ze gedwongen worden om constant in een cirkel rond te lopen in een lawaaierige omgeving met teveel prikkels, komt niet overeen met hun fysiologische en ethologische behoeften. Er zijn betere en meer educatieve alternatieven om het publiek, met name kinderen, in contact te brengen met dieren. Andere plaatsen die hiervoor meer geschikt zijn, bestaan buiten een lawaaierige omgeving, drukte en met gunstigere leefomstandigheden met respect voor het welzijn van de betrokken dieren (bv. kinderen laten meehelpen op een kinder- of stadsboerderij).

In het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 134/2016 van 20 oktober 2016, dat zich in een gelijkaardige context situeert, werd uitdrukkelijk herhaald dat "de decreetgever beschikt in sociaaleconomische aangelegenheden over een ruime beoordelingsbevoegdheid." (B.8.) en wordt aangegeven dat dergelijke

maatregelen *"als noodzakelijk worden beschouwd om een doeltreffende bescherming van het welzijn van die dieren te verzekeren en om elk risico op fysieke of psychische mishandeling uit te sluiten."* (B.22.). Tot slot, in hetzelfde arrest heeft het Grondwettelijk Hof overwogen dat *"het opleggen van minder verregaande maatregelen, zoals het opleggen van voorwaarden voor het houden ( ), niet toelaat het door [de decreetgever] beoogde minimumwelzijnsniveau te waarborgen."* (B.23.).

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Voor kermispony's die rondjes maken in een carrousel op de kermis, is het maatschappelijk draagvlak grotendeels verdwenen. Tal van Vlaamse gemeenten voerden reeds in het verleden een verbod op kermispony's in. Vlaanderen wil hier nu op inpikken door een verbod op het gebruiken van paarden en pony's op kermissen en aanverwante evenementen in te lassen vanaf een datum door de Vlaamse Regering te bepalen.

Implementatie

Aan de huidige uitbaters van een paardencarrousel wordt een redelijke overgangstermijn geboden om zich in regel te stellen met het verbod dat zal ingaan op een datum door de Vlaamse Regering te bepalen.

Teneinde controle mogelijk te maken, dienen zij zich tijdig te registreren bij de bevoegde overheid voor het dierenwelzijn. De registratieprocedure wordt verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering.

De verantwoordelijken van een paardencarrousel die gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest kunnen een premie krijgen. De procedure en de voorwaarden worden hiertoe verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering. De premie zal worden uitbetaald vanuit de werkingsmiddelen (begrotingsartikel QB0-1QFD2MA-WT).

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 bepaalt dat het ontwerp van decreet een gewestaangelegenheid regelt.

Artikel 2

Met artikel 2 wordt een artikel 6ter aan de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming van het welzijn der dieren ingevoegd. Dit artikel bevat in eerste instanties een aantal definities. Zo wordt een definitie van het begrip 'paardencarrousel' toegevoegd. Onder paardencarrousel wordt verstaan: een kermisattractie bestaande uit een mobiele piste waar paardachtigen bereden kunnen worden door publiek en op monotone wijze ronddraaien op een beperkte oppervlakte. Zoals uit de definitie blijkt, wordt het gebruik van dergelijke carrousels niet beperkt tot kermissen in de strikte zin van het woord en zal dus het gebruik van dergelijke carrousels aldus op andere evenementen, zoals bijvoorbeeld een festival, een jaarmarkt of een feest, ook onder dit begrip gevat worden. Voor de volledigheid wordt ook een definitie van kermisattractie in het artikel opgenomen alsook wordt het begrip 'verantwoordelijke van een paardencarrousel' gedefinieerd.

Tot slot wordt door dit artikel 2 van het ontwerp het verbod op het gebruik van een paardencarrousel ingeschreven in de dierenwelzijnswet. Om de bestaande houders van een dergelijke paardencarrousel de mogelijkheid te geven zich aan te passen aan het verbod, wordt een overgangstermijn ingesteld tot en met 31 december 2022. (zie artikel 4) Om controle door de overheid toe te laten, wordt een verplichting ingeschreven in hoofde van de huidige verantwoordelijken van een paardencarrousel om zich bij de betrokken overheid te registreren.

Artikel 3

Artikel 3 zorgt ervoor dat de strafmaat van het betrokken verbod onder artikel 36 van de dierenwelzijnswet wordt ingeschreven. Op het niet naleven van het verbod staat een strafrechtelijke geldboete van 52 EUR tot en met 2000 EUR.

Artikel 4

Artikel 4 voorziet in een overgangsperiode voor de huidige verantwoordelijken van een paardencarrousel om zich aan het verbod aan te passen, dit onder de voorwaarden vermeld in het artikel.

Artikel 5

Artikel 5 bepaalt dat het decreet in werking treedt op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming van het welzijn der dieren, ter invoering van een verbod op pony's en paarden op kermissen en aanverwante evenementen

Samenvatting

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt een uitdoofbeleid ingesteld voor het gebruiken van pony's en paarden in paardencarrousels op kermissen en aanverwante evenementen.

Het verbod gaat in op een datum te bepalen door de Vlaamse Regering. In een overgangsperiode kunnen de huidige uitbaters van paardencarrousels mits registratie deze tijdelijk nog exploiteren tot en met 31 december 2022.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het gebruik van paarden en pony's op kermissen is controversieel. Het langdurige, monotone ronddraaien op een beperkte oppervlakte, vaak omringd door veel drukte en luide muziek, wordt door de maatschappij ervaren als een aantasting van het welzijn van deze dieren. Vele gemeenten hebben daarom reeds op hun grondgebied een verbod op dergelijke carrousels uitgevaardigd. Maar ook het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vaardigden reeds een dergelijk verbod uit. Vanuit het Vlaamse niveau dringt aldus een uitdoofbeleid zich op. Via het garanderen van een overgangstermijn voor de huidige uitbaters wordt op korte termijn een einde gemaakt aan deze praktijk

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Wat betreft de paardencarrousels op kermissen, is het zo dat de ritten met deze dieren slecht zijn voor het welzijn van de betrokken dieren. Ondanks de regels met betrekking tot detentie, moet worden opgemerkt dat er nog steeds veel ethische voorbehouden zijn tegen het gebruik van deze dieren voor het vermaak van de mens. Het feit dat ze gedwongen worden om constant in een cirkel rond te lopen in een lawaaierige omgeving met teveel prikkels, komt niet overeen met hun fysiologische en ethologische behoeften. Er zijn betere en meer educatieve alternatieven om het publiek, met name kinderen, in contact te brengen met dieren. Andere plaatsen die hiervoor meer geschikt zijn, bestaan buiten een lawaaierige omgeving, drukte en met gunstigere leefomstandigheden met respect voor het welzijn van de betrokken dieren (bv. kinderen laten meehelpen op een kinder- of stadsboerderij).

In het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 134/2016 van 20 oktober 2016, dat zich in een gelijkaardige context situeert, werd uitdrukkelijk herhaald dat "de decreetgever beschikt in sociaaleconomische aangelegenheden over een ruime beoordelingsbevoegdheid." (B.8.) en wordt aangegeven dat dergelijke

maatregelen *"als noodzakelijk worden beschouwd om een doeltreffende bescherming van het welzijn van die dieren te verzekeren en om elk risico op fysieke of psychische mishandeling uit te sluiten."* (B.22.). Tot slot, in hetzelfde arrest heeft het Grondwettelijk Hof overwogen dat *"het opleggen van minder verregaande maatregelen, zoals het opleggen van voorwaarden voor het houden ( ), niet toelaat het door [de decreetgever] beoogde minimumwelzijnsniveau te waarborgen."* (B.23.).

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Voor kermispony's die rondjes maken in een carrousel op de kermis, is het maatschappelijk draagvlak grotendeels verdwenen. Tal van Vlaamse gemeenten voerden reeds in het verleden een verbod op kermispony's in. Vlaanderen wil hier nu op inpikken door een verbod op het gebruiken van paarden en pony's op kermissen en aanverwante evenementen in te lassen vanaf een datum door de Vlaamse Regering te bepalen.

Implementatie

Aan de huidige uitbaters van een paardencarrousel wordt een redelijke overgangstermijn geboden om zich in regel te stellen met het verbod dat zal ingaan op een datum door de Vlaamse Regering te bepalen.

Teneinde controle mogelijk te maken, dienen zij zich tijdig te registreren bij de bevoegde overheid voor het dierenwelzijn. De registratieprocedure wordt verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering.

De verantwoordelijken van een paardencarrousel die gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest kunnen een premie krijgen. De procedure en de voorwaarden worden hiertoe verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering. De premie zal worden uitbetaald vanuit de werkingsmiddelen (begrotingsartikel QB0-1QFD2MA-WT).

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 bepaalt dat het ontwerp van decreet een gewestaangelegenheid regelt.

Artikel 2

Met artikel 2 wordt een artikel 6ter aan de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming van het welzijn der dieren ingevoegd. Dit artikel bevat in eerste instanties een aantal definities. Zo wordt een definitie van het begrip 'paardencarrousel' toegevoegd. Onder paardencarrousel wordt verstaan: een kermisattractie bestaande uit een mobiele piste waar paardachtigen bereden kunnen worden door publiek en op monotone wijze ronddraaien op een beperkte oppervlakte. Zoals uit de definitie blijkt, wordt het gebruik van dergelijke carrousels niet beperkt tot kermissen in de strikte zin van het woord en zal dus het gebruik van dergelijke carrousels aldus op andere evenementen, zoals bijvoorbeeld een festival, een jaarmarkt of een feest, ook onder dit begrip gevat worden. Voor de volledigheid wordt ook een definitie van kermisattractie in het artikel opgenomen alsook wordt het begrip 'verantwoordelijke van een paardencarrousel' gedefinieerd.

Tot slot wordt door dit artikel 2 van het ontwerp het verbod op het gebruik van een paardencarrousel ingeschreven in de dierenwelzijnswet. Om de bestaande houders van een dergelijke paardencarrousel de mogelijkheid te geven zich aan te passen aan het verbod, wordt een overgangstermijn ingesteld tot en met 31 december 2022. (zie artikel 4) Om controle door de overheid toe te laten, wordt een verplichting ingeschreven in hoofde van de huidige verantwoordelijken van een paardencarrousel om zich bij de betrokken overheid te registreren.

Artikel 3

Artikel 3 zorgt ervoor dat de strafmaat van het betrokken verbod onder artikel 36 van de dierenwelzijnswet wordt ingeschreven. Op het niet naleven van het verbod staat een strafrechtelijke geldboete van 52 EUR tot en met 2000 EUR.

Artikel 4

Artikel 4 voorziet in een overgangsperiode voor de huidige verantwoordelijken van een paardencarrousel om zich aan het verbod aan te passen, dit onder de voorwaarden vermeld in het artikel.

Artikel 5

Artikel 5 bepaalt dat het decreet in werking treedt op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS